

WELLNESS 26. 10. 2015

Pijavice lékařská - parazit, jehož léčivé účinky poznala i Kleopatra

V naší společnosti je také bůhvíproč zakořeněný mýtus, že pijavice jsou svým způsobem metodou pouštění žilou. Tato domněnka je ovšem mylná. Léčba...

Jsou malé, slizké, nazelenalé a ze všeho nejradši by ochutnaly vaši krev. Pijavice sice nepatří mezi nejkrásnější živočichy na naší planetě, strach z nich je ovšem zbytečný. Už před několika tisíci lety totiž lidé zjistili, že pijavice lékařská může člověku pomoci od mnoha neduhů. A i moderní medicína uznává, že léčba pijavicemi, tzv. hirudoterapie, má spoustu pozitiv. V USA je například léčba pijavicemi uznána jako oficiální lékařská metoda, v České republice se ovšem lékaři i pacienti staví k malému parazitovi velmi obezřetně. Což je ale velká škoda.

Už to tak bývá, že obyvatelé českých zemí jsou často nepřístupní novým věcem a bojí se toho, co neznají. A to se týká i **pijavic**. Přitom existuje tolik příkladů ze zahraničí či z historie, které nám ukazují, že pijavice jsou pro nás velmi užitečné. V rámci **detoxikačního programu** pijavice používala například populární americká herečka Demi Moorová. Pijavice si nechal dobrovolně přisávat také slavný operní pěvec Andrea Bocelli, který tyto malé parazity používal na posílení hlasivek. Navzdory těmto příkladům zůstává postoj českého zdravotnictví k pijavicím spíše přehlíživý.

Neplést pijavice a pouštění žilou

V naší společnosti je také bůhvíproč zakořeněný mýtus, že pijavice jsou svým způsobem metodou **pouštění žilou**. Tato domněnka je ovšem mylná. **Léčba pijavicemi** totiž nemá za cíl vysát z člověka co nejvíce krve, ale naopak dostat do lidské krve účinné léčivé enzymy, které v sobě **pijavice lékařská** uchovává. A jen pro srovnání – za jednu léčebnou proceduru pijavice vypije pouze **5 -15 mililitrů lidské krve**, takže se nemusíte bát, že byste kvůli kousnutí pijavicí vykrváceli. Protiváhou vysáté krve jsou však již zmíněné **enzymy** – těchto léčebných látek totiž pijavice vypustí do lidského těla více než **100!**

Léčba pijavicemi alias hirudoterapie

Nejvýznamnější z enzymů, kterými pijavice lékařská obohacuje lidskou krev, je **hirudin**. Jedná se o látku, která dokáže ředit krev, pomáhá tak snižovat srážlivost krve a funguje podobně jako neblaze proslulý heparin. Britští vědci také tvrdí, že hirudin může až o 30 procent zvýšit šance člověka na přežití po těžkém infarktu. Hirudin natolik dominuje nad jinými léčivými látkami, které pijavice produkují, že se po něm začala nazývat **léčba pijavicemi - hirudoterapie**. Nedá se však říci, že by ostatní léčivé látky byly úplně v pozadí, dohromady totiž skvěle **detoxikují organismus**, čistí krev a zlepšují její oběh nebo se podílí na zvyšování imunity.

Pijavice si nechala přisávat i Kleopatra

Odborné zkoumání a detailní poznatky ohledně léčivých účinků pijavic sice přinesla až moderní medicína, léčba pijavicemi je však o hodně starší. Zmínky o tom, že si člověk nechával dobrovolně přisát pijavice, pochází z dávných dob egyptských faraonů a jsou staré zhruba tři tisíce let. A když už jsme u Egypta, pozitivní účinky pijavic poznala také slavná egyptská královna **Kleopatra**, které prý pijavice lékařská pomohla **otěhotnět**.

Postupem času se však léčba pijavicemi začala objevovat i v jiných koutech světa. Například ve starém Říme ji aplikoval významný lékař a filozof **Galén**, naopak do východní medicíny ji přinesl perský učenec Ibn Síná také známý jako Avicenna. Velkou oblibu ovšem léčba pijavicemi získala až v 18. století. Velmocí bylo v tomto ohledu Rusko, kde se ročně prodalo až 30 milionů pijavic. Kladné účinky pijavice lékařské na lidské zdraví se samozřejmě donesly i do Evropy, kam byly pijavice dováženy právě z Ruska nebo z Maďarska. Jednou z prvních evropských zemí, kde se léčba pijavicemi začala aplikovat, byla **Francie**. Jen tak pro zajímavost – v současnosti si už Francouzi nemusí nechat pijavice dovážet, mají totiž specializované **farmy** na chov těchto slizkých potvůrek.

Není pijavice jako pijavice

Řekněme si ještě něco málo o samotných pijavicích. Celkově existuje asi **650 druhů pijavic**, pro medicínské účely se však používají pouze **tři (hirudo medicinalis, hirudo officinalis, hirudo orientalis)**. Tyto tři druhy se od jiných liší svým zbarvením – pijavice s označením „hirudo“ na hřbetě totiž mají zelené či žlutooranžové proužky. S tímto rozlišováním se ale moc trápit nemusíte, na pijavice užívané k lékařským účelům už totiž v přírodě jen tak nenarazíte. Ze tří zmíněných druhů je v medicíně nejvýznamnější a nejvíce používanější pijavice lékařská (hirudo medicinalis).

Pijavice vydrží bez potravy více než rok

Pijavice lékařská je malý, slizký tvor podobný velkému červu. Většinou dorůstá zhruba 10 - 15 milimetrů a váží 2 gramy. Po přisátí a vypití několik mililitrů krve se však její hmotnost může až

zdvojnásobit! A jak se vlastně na lidské tělo **pijavice přichytí**? Pijavice lékařská má dvě speciální **přísavky** – tou zadní se přichytí na tělo, a naopak přední kruhovitou přísavkou se s chutí dá práce. V sání ji pomáhají **tři pohyblivé čelisti**, které proniknou zhruba 2-3 milimetry do kůže. Přestože má pijavice lékařská na každé čelisti více než **60 zubů**, nemusíte mít strach – její kousnutí totiž pocítíte zhruba jako **bodnutí komára**, případně si jejího přisání nevšimnete vůbec.

Pijavice obecně patří do **třídy kroužkovců** jako například žížaly. Pijavice jsou **hermafroditi**, což znamená, že mají samčí i samičí pohlavní orgány. K rozmnožování jsou však vždy potřeba dvě pijavice. V přírodě se pijavice dožívají zhruba **4 - 5 let**, v oblasti medicíny je jejich život velmi pomíjivý – po aplikaci na lidské tělo se totiž pijavice **nesmí použít na žádného jiného člověka** a ve většině případů se tak musí **pijavice zahubit**. Důvodem je vysoké riziko přenosu **krevní nemoci**.

Na co je vhodná léčba pijavicemi:

- vysoký krevní tlak, různá srdeční onemocnění
- krevní podlitiny, otoky, zlomeniny
- mikrochirurgie, plastická chirurgie
- bércové vředy, křečové žíly
- diabetická noha, počínající gangréna
- bolesti hlavy, migréna, neurózy
- žaludeční vředy, zánět slinivky břišní
- cirhóza jater, chronická hepatitida
- artróza, bolesti zad a kloubů, záněty svalů
- lupénka, ekzémy
- problémy s otěhotněním
- při antibiotické léčbě
- zelený zákal, zánětlivá oční onemocnění

Kdy je naopak léčba pijavicemi nevhodná:

- při hemofilii – poruchách srážlivosti krve
- v těhotenství
- u novorozenců a malých dětí
- při užívání léků na ředění krve či léků s obsahem olova
- při anémii – těžké chudokrevnosti
- při alergii na hirudin, histamin nebo na bodnutí hmyzem
- při poruchách hojení ran
- při vysokém stádiu cukrovky

Odkud se berou pijavice k léčení?

Možná by vás napadlo, že **pijavice lékařská** se vyloví z rybníku, a poté se aplikuje na lidské tělo. Takhle to ovšem nefunguje. Pijavice vhodné k léčení se totiž chovají ve **speciálních farmách**, kde vyrůstají v přísných hygienických podmínkách. Pokud tedy podstoupíte **hirudoterapii** u vyškoleného a certifikovaného odborníka (což je výrazně doporučeno), tak by vám měly být aplikovány **zdravotně nezávadné pijavice**. Jestliže jste však nedůvěřiví, můžete terapeuta požádat o to, aby vám ukázal dokument o původu pijavic.

Jak probíhá léčba pijavicemi?

Jak už bylo zmíněno, vyhledejte odborníka, který absolvoval **kurz hiridotapie**. Nemusí to být přímo lékař, je to však výhoda, jelikož zná důkladněji lidské tělo a procesy v něm probíhající. Aplikaci pijavic samozřejmě předchází konzultace o vašem **zdravotním stavu**, ideální je, přinést si s sebou **lékařskou zprávu** či jinou dokumentaci, pokud jste se s daným problémem potýkali už dřív. Pokud u vás terapeut neshledá žádnou kontraindikaci, může se přejít k proceduře. Až se pijavice dostatečně napijí, samy odpadnou. Léčba pijavicemi ovšem není úplně levná záležitost, za jednu proceduru, která trvá zhruba 60-100 minut, zaplatíte několik stovek korun.

Pokud se chcete léčit pijavicemi sami, potřebujete kurz

Pokud vás zaujala léčba pijavicemi a chtěli byste si pijavice aplikovat sami doma, budete muset nejdříve projít speciálním kurzem. Za zhruba 3-5 tisíc korun se díky němu dozvíte vše o pijavicích, hirudoterapii, naučíte se přikládat a odnímat pijavice a také správně ošetřovat ranky vzniklé přísátím pijavice. Poté si už budete moci zakoupit pijavice, přičemž za jednoho parazita plného účinných enzymů zaplatíte asi 150-200 korun.